УДК 34.03:004.8:159.9
https://doi.org/10.31652/2415-7872-2026-86-135-139

ВОЛОДИМИР ОЧЕРЕТЯНИЙ
https://orcid.org/0000-0002-1774-3500
otcheret27@gmail.com
кандидат історичних наук, доцент кафедри правознавства і гуманітарних дисциплін
Вінницького навчально-наукового інституту економіки
Західноукраїнського національного університету
Вінницький навчально-науковий інститут економіки ЗУНУ
вул. Гонти, 37, м. Вінниця

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПСИХОЛОГІЧНІЙ НАУЦІ

У статті здійснено спробу розглянути проблему правових аспектів застосування штучного інтелекту в психологічній науці. Однією з основних проблем залишається відсутність чітко сформованої правової бази, яка б регламентувала застосування технологій штучного інтелекту у сфері психологічної науки. Проаналізовано проблеми конфіденційності, відповідальності, алгоритмічних упереджень, етичної відповідальності та правового статусу рішень, ухвалених програмними алгоритмами штучного інтелекту. Обґрунтовано необхідність гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами для забезпечення безпечного та ефективного використання ШІ у наукових дослідженнях психологічного характеру.

Ключові слова: *цифрова трансформація, технології штучного інтелекту, психологічна наука, діагностична діяльність, психологічні дослідження.*

VOLODYMYR OCHERETIANYI
https://orcid.org/0000-0002-1774-3500
otcheret27@gmail.com
PhD (History), Associate Professor Vinnytsia education and research institute of economics
West Ukrainian National University,
Honty, 37, Vinnytsia

LEGAL ASPECTS OF THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES IN PSYCHOLOGICAL SCIENCE

This article provides a comprehensive analysis of the legal and ethical aspects of the use of artificial intelligence (AI) technologies in psychological science within the context of the digital transformation of society. It is substantiated that the implementation of AI opens up new opportunities for improving diagnostics, predicting behavior, automating research processes, and enhancing the effectiveness of psychological assistance; however, it is simultaneously accompanied by a number of significant challenges. Among the key issues identified is the lack of a clear regulatory framework governing the application of AI in psychology, which leads to legal uncertainty and risks of misuse. Particular attention is paid to issues of personal data protection, confidentiality, and obtaining informed consent from research participants. It is emphasized that the use of machine learning algorithms involves the processing of sensitive information, thereby increasing the risks of unauthorized access and violations of human rights. The problem of legal liability for decisions made by AI systems is also examined, which is complicated by the absence of legal personality of AI and creates legal conflicts in cases of algorithmic errors.

The article further analyzes the issue of algorithmic bias and discrimination, which may arise from the use of biased data and lead to distortions in the results of psychological diagnostics. The significance of international approaches to AI regulation is highlighted, particularly the provisions of the EU AI Act, as well as the recommendations of the American Psychological Association and UNESCO, which emphasize the need for transparency, accountability, and the preservation of human oversight.

It is established that the national legislation of Ukraine only partially regulates this area and requires further harmonization with international standards. The study concludes that there is a need to develop specialized legal norms governing the use of AI in psychological research, ensuring a balance between technological advancement and the protection of human rights. It is emphasized that the integration of AI into psychology should be carried out in accordance with humanistic principles, where the individual, their dignity, and safety remain central.

Key words: *digital transformation, artificial intelligence technologies, psychological science, diagnostic activity, psychological research.*

У сучасних умовах інтенсивної цифрової трансформації суспільства інструменти та технології штучного інтелекту дедалі активніше впроваджуються в різні сфери наукової й практичної діяльності, зокрема у психологію. Їхнє застосування відкриває нові можливості для вдосконалення діагностики, прогнозування поведінкових моделей, автоматизації дослідницьких процесів і підвищення результативності психологічної допомоги. Водночас стрімке поширення штучного інтелекту супроводжується низкою правових, етичних і соціальних викликів, що потребують

глибокого осмислення. Однією з основних проблем залишається відсутність чітко сформованої правової бази, яка б регламентувала застосування технологій штучного інтелекту у сфері психологічної науки.

Проблеми юридичної відповідальності, захисту персональних даних і дотримання етичних норм потребують підвищеної уваги, адже психологічна діяльність пов'язана з опрацюванням конфіденційної інформації та особистих даних клієнтів. Відсутність належного нормативно-правового регулювання в цій сфері зумовлює значні ризики неправомірного застосування алгоритмів штучного інтелекту, особливо під час оцінювання психічного й емоційного стану або ухвалення рішень, що можуть істотно впливати на життя людини та її соціальне сприйняття. Додатково ситуацію ускладнює відсутність уніфікованих стандартів контролю за точністю й надійністю результатів, отриманих за допомогою ШІ, що підвищує ймовірність виникнення правових колізій і конфліктів.

Роботи науковців, що досліджували проблеми правових аспектів використання технологій штучного інтелекту в психологічній науці в Україні, відсутні. Існуючі публікації розкривають здебільшого загальні аспекти використання технологій штучного інтелекту та деталізують окремі елементи, що стосуються розвитку цифрової психології [1], використання штучного інтелекту в діагностичних дослідженнях психологічного стану [2], проблем генеративного штучного інтелекту у психології [3] а також використання штучного інтелекту у професійному навчанні майбутніх психологів [4] та прав пацієнтів на інформовану добровільну згоду при наданні психіатричної допомоги з використанням систем штучного інтелекту [5].

Мета статті – спроба комплексного аналізу правових, етичних і організаційних аспектів застосування технологій штучного інтелекту в психологічній науці. Особливу увагу приділено виявленню ключових правових ризиків та обґрунтуванню необхідності формування ефективного нормативного регулювання, узгодженого з міжнародними стандартами.

Суттєвою проблемою є сфера авторського права та інтелектуальної власності щодо даних, програмних алгоритмів і результатів, отриманих із застосуванням технологій штучного інтелекту. Зокрема, постає питання визначення суб'єкта юридичної відповідальності за можливі помилки системи або порушення прав осіб, чиї дані були некоректно оброблені.

Аналізуючи правові обмеження та застереження щодо використання технологій штучного інтелекту в психологічній науці, доцільно виокремити низку ключових аспектів, пов'язаних із цією проблематикою, зокрема:

1. Щодо юридичної сторони впровадження технологій штучного інтелекту в психологічну науку, то вона характеризується тим, що підходи до його нормативного регулювання наразі перебувають на початковій стадії вироблення законодавчої бази. У більшості економічно розвинутих країн світу відсутні чітко визначені правові регулювання, які б безпосередньо визначали застосування чи використання ШІ саме у сфері психологічної науки і психології загалом. Країни Європейського Союзу лише у 2024 році ухвалили Акт про штучний інтелект (AI Act), який визначає засади безпечного, прозорого та етичного застосування відповідних технологій [6]. Водночас варто зауважити, що системи, які використовують у сфері охорони здоров'я, відповідно до статті 6 AI Act, що набуде чинності з лютого 2026 року, належать до категорії високого ризику [7]. Долучення систем штучного інтелекту до цієї категорії передбачає запровадження низки обов'язкових вимог для їх розробників і операторів. Згідно з положеннями цього документу, такі системи мають проходити комплексні процедури оцінювання відповідності як перед їхнім упровадженням на ринок, так і упродовж усього періоду використання відповідно до регламентів ЄС [6]. Уважно потрібно віднестися й до правових застережень, що полягають у специфіці застосування технологій штучного інтелекту в психологічних дослідженнях. Така діяльність потребує глибокого аналізу, зважаючи на роботу з чутливими персональними даними, різними емоційними станами та труднощами психічного характеру.

В Україні регулювання впливу цифрових технологій на психологічні дослідження носить фрагментарний характер. Спеціального закону про штучний інтелект не має, проте, регулювання сфери використання ШІ опосередковано здійснюється окремими нормативно-правовими актами та різного роду етичними нормами. Так, Закон України «Про захист персональних даних» установлює базові вимоги до обробки інформації, проте не врегульовує особливостей роботи з психологічними профілями, а також відомості, що носять біометричний характер [8]. Інший закон «Про авторське право і суміжні права» указує про авторське право лише фізичних осіб. У цьому законі ст. 33 результати діяльності штучного інтелекту розглядають як неоригінальні об'єкти, створені комп'ютерною програмою, і підлягають правовій охороні на підставі спеціального режиму права особливого роду (sui generis) [9]. Право sui generis (з латинської – «свого роду») виступає окремим правовим механізмом захисту, який застосовується до результатів, створених без долучення людини. Загалом, правове регулювання цієї сфери здійснюється здебільшого на основі загальних положень цивільного, адміністративного та інформаційного права. Провідні ІТ-компанії України приєдналися до Добровільного кодексу поведінки щодо етичного та відповідального застосування штучного

інтелекту, узявши на себе зобов'язання дотримуватися принципів етики та забезпечувати прозорість у своїй діяльності [10]. Унаслідок цього відсутність спеціалізованого нормативного підґрунтя спричиняє правову невизначеність для психологів науковців та практиків, що могли б використовувати технології штучного інтелекту у своїй діагностичній діяльності, не хвилюючись за правові наслідки через певні помилки, які можуть виникати упродовж використання інструментів та технологій штучного інтелекту.

2. Проблема забезпечення конфіденційності та отримання згоди учасників дослідження є однією з основних правових перешкод, що пов'язана із захистом інформації, зібраної за допомогою технологій та інструментів штучного інтелекту. Експерименти та дослідження психологічного характеру зазвичай передбачають накопичення глибоких персональних даних – результатів тестувань, записів консультацій, біометричних показників, які можуть віддзеркалювати індивідуальні особливості пацієнтів. Використання алгоритмів машинного навчання передбачає можливість зберігання, передачі, копіювання або обробки таких даних на зовнішніх серверах, що, у свою чергу, підвищує ризики недобросовісного та нелегального доступу [11].

Водночас чинне законодавство не містить чітких вимог щодо форми та змісту інформованої згоди учасника психологічного дослідження у випадках використання технологій штучного інтелекту. Зокрема, особа має бути поінформована не лише про мету дослідження, але й про алгоритми, які здійснюватимуть обробку її даних, способи їх зберігання, а також можливість подальшого повторного використання. Ці вимоги набувають особливої актуальності в дослідженнях психологічного характеру з огляду на положення європейського Загального регламенту про захист даних GDPR (General Data Protection Regulation), зокрема Розділу 3 статей 12-23 [12].

3. Важливою складовою є також проблема етичної відповідальності та правового статусу рішень, ухвалених програмними алгоритмами штучного інтелекту, що відображає складність процесів визначення юридичної відповідальності за наслідки використання ШІ в психології. У випадках, коли програмний продукт на базі нейронних мереж некоректно генерує оцінку психоемоційного стану особи або формує помилкові рекомендації, виникає питання: хто саме має нести юридичну відповідальність – як то розробник алгоритму, дослідник чи сама система? [13]. Відповідно до чинного національного цивільного законодавства, суб'єктом відповідальності може бути лише фізична або юридична особа, тоді як штучний інтелект наразі не наділений правосуб'єктністю.

Такий стан речей породжує правову невизначеність. У сфері психологічних досліджень та психологічної практики, де результати аналізу можуть безпосередньо впливати на психічний стан та здоров'я клієнта, навіть незначні помилки алгоритмічних систем здатні спричинити суттєві негативні наслідки. У зв'язку з цим дедалі більша увага акцентується на потребі у формуванні правових стандартів, що регулюватимуть нагляд, перевірку та сертифікацію систем штучного інтелекту, що використовуються в психології [14].

4. Проблематика алгоритмічних упереджень програмного забезпечення та проявів дискримінації в методах його застосування також належить до ключових застережень щодо використання технологій штучного інтелекту в психологічній науці. Оскільки системи штучного інтелекту навчаються на великих обсягах даних. Ці дані, через різні причини, можуть носити соціальну, культурну або гендерну тенденційність. У результаті навіть високоточні та продуктивні моделі здатні продукувати та посилювати дискримінаційні висновки, якщо вихідна інформація є спотвореною. У сфері психології це може спричинити нівелювання результатів діагностики, формування некоректних висновків або помилкових характеристик [15]. Згідно з оприлюдненими Етичними принципами для надійного штучного інтелекту Ethics Guidelines for Trustworthy AI Європейської комісії, будь-яка система ШІ повинна відповідати вимогам прозорості, відстежуваності та підзвітності [16]. Для практикуючих психологів це передбачає необхідність забезпечення можливості пояснення кожного алгоритмічного рішення, що є особливо важливим у тих випадках, коли такі рішення впливають на терапевтичний процес або обстеження клієнтів.

5. Міжнародна практика правового регулювання використання штучного інтелекту в психологічній науці наразі перебуває на етапі становлення. Зокрема, у Канаді, США та Японії активно розробляються юридичні рекомендаційні підходи щодо застосування штучного інтелекту в медицині та психології зокрема. Так, Американська психологічна асоціація (APA), що об'єднує фахівців-психологів з Канади та США у своїх етичних принципах досліджень, підкреслює необхідність збереження людського контролю над автоматизованими системами, а також містить компоненту обов'язкової перевірки алгоритмів на точність, надійність і відповідність етичним стандартам [17]. Аналогічні положення містяться й у рекомендаціях ЮНЕСКО, де закцентовано увагу на необхідності узгодження технологічного розвитку з гуманістичними принципами та захистом прав людини [18].

Несподіваний потенціал штучного інтелекту, а також його стрімке та масштабне поширення в усіх сферах діяльності людини, викликали занепокоєння серед політичних діячів і представників технологічної еліти, які стали ініціаторами законодавчого врегулювання процесів розвитку сфери штучного інтелекту. Формування правових механізмів регулювання інструментів і технологій

штучного інтелекту відобразилося в національних законодавствах технологічно і науково розвинених країн світу. Зокрема, у Європейському Союзі питання розвитку та регулювання ШІ здійснює: «Закон про штучний інтелект» (Artificial Intelligence Act, AI Act), у Великобританії – документ «Про інноваційний підхід до регулювання штучного інтелекту» (A pro-innovation approach to AI regulation), в Канаді – «Закон про штучний інтелект і дані» (Artificial Intelligence and Data Act, AIDA), а у США це «Проєкт білля про права на штучний інтелект» (AI Bill of Rights). Ці нормативно-правові акти регулюють, як у Європейському Союзі та Великобританії або визначають стратегію, як у США та Канаді щодо впровадження ШІ, зокрема етичні засади його функціонування, виклики узгодження інновацій із регуляторними вимогами, а також питання захисту персональних даних і особливості правового контролю без потреби постійної зміни законодавства.

Стосовно національного законодавства, то воно не виробило певних правил застосування та використання технологій штучного інтелекту в суспільстві, проте поступово адаптується до загальносвітових і європейських стандартів безпеки у цій сфері. Водночас питання правового регулювання застосування штучного інтелекту в психологічній науці наразі залишається неврегульованим і фактично поза належною увагою законодавців. Відсутність чітких і ефективних механізмів правового контролю створює ризики зловживань, зокрема використання психологічних даних у комерційних цілях без згоди учасників досліджень. Отже, правові виклики та обмеження в упровадженні технологій штучного інтелекту в психології зумовлені не лише недосконалістю національної нормативної бази, а й необхідністю її узгодження з міжнародними етичними та науковими стандартами. Саме комплексний аналіз цих питань є передумовою безпечного, відповідального й ефективного впровадження інновацій у сфері психології.

Висновки. Отже, правові бар'єри в застосуванні інструментів і технологій штучного інтелекту в психологічній науці мають комплексний характер. Вони охоплюють питання захисту конфіденційності, визначення відповідальності, забезпечення прозорості алгоритмів і їхньої етичної обґрунтованості. Для гарантування безпечного та результативного використання ШІ у психологічних дослідженнях необхідним є формування спеціалізованих норм національного законодавства, гармонізованих із міжнародними стандартами, які б регулювали права учасників досліджень, вимоги до захисту даних і критерії валідації інтелектуальних систем. Водночас психологічна наука, що інтегрує у свою роботу інструменти штучного інтелекту, має зберігати гуманістичний підхід, зосереджуючи увагу передусім на людині – її потребах, інтересах, переживаннях і внутрішньому світі, а не лише на технологічних можливостях.

Це дослідження не охоплює в повному обсязі всі аспекти порушеної проблематики та не забезпечує її вичерпного розкриття, що зумовлює потребу в подальших наукових дослідженнях.

Література

1. Севаст'янов П., Клімушев В., Клімушева Г. Вплив штучного інтелекту на сучасні психологічні дослідження: перспективи та можливості цифрової психології. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»*, 4(38). 2024. с. 1025–1036.
2. Осадчий О. Використання штучного інтелекту в діагностиці психологічного стану. *Інформаційні технології та суспільство*. 2023. №1 (7). С. 59–65.
3. Мельник М., Малиношевська А., Андросович К. Генеративний штучний інтелект у психології: наслідки та рекомендації для науки і практики. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2024. №5 (103). С. 188–206.
4. Столярчук О.А., Пророк Н.В. Використання штучного інтелекту у професійному навчанні майбутніх психологів. *Психологічні студії*. 2024. №2. С. 114–120.
5. Федорченко Н.В., Безнос К.О. Право пацієнтів на інформовану добровільну згоду при наданні психіатричної допомоги з використанням систем штучного інтелекту. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2024. Вип. 86, т. 2. С. 234–241. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/320321/310904 (дата звернення: 25.03.2026).
6. The EU Artificial Intelligence Act Up-to-date developments and analyses of the EU AI Act : веб-сайт. URL: https://artificialintelligenceact.eu/ (дата звернення: 25.03.2026).
7. Annex III: High-Risk AI Systems Referred to in Article 6(2) URL: https://artificialintelligenceact.eu/annex/3/ (дата звернення: 21.03.2026).
8. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-IV. URL : https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17 (дата звернення: 21.03.2026)
9. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text (дата звернення: 21.03.2026)
10. Добровільний кодекс поведінки з етичного та відповідального використання штучного інтелекту: веб-сайт. URL: https://storage.thedigital.gov.ua/files/3/73/1bbeacc736a29e2f8a749ef9c90d4734.pdf (дата звернення: 22.03.2026).
11. Floridi L., Cowls J. A Unified Framework of Five Principles for AI in Society URL : https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3831321 (дата звернення: 02.04.2026).

12. Fulmer, R., Joerin, A., Gentile, B., Lakerink, L., Rauws, M. Using psychological artificial intelligence (Tess) to relieve symptoms of depression and anxiety: Randomized controlled trial. JMIR Mental Health 2018;5(4), e64. URL : https://doi.org/10.2196/mental.9782 (дата звернення: 01.04.2026).
13. Wachter S., Mittelstadt B. A Right to Reasonable Inferences: Re-thinking Data Protection Law in the Age of AI. URL : https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3248829 (дата звернення: 28.03.2026).
14. Jobin A., Ienca M., Vayena E. The Global Landscape of AI Ethics Guidelines. URL : https://www.nature.com/articles/s42256-019-0088-2 (дата звернення: 28.03.2026).
15. Binns R. Fairness in Machine Learning: Lessons from Political Philosophy. URL: https://www.researchgate.net/publication/321745548_Fairness_in_Machine_Learning_Lessons_from_Political_Philosophy (дата звернення: 01.04.2026).
16. Ethics guidelines for trustworthy AI : веб-сайт. URL : https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai (дата звернення: 02.04.2026).
17. Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct : веб-сайт. URL : https://www.apa.org/ethics/code (дата звернення: 02.04.2025).
18. Guidance for generative AI in education and research : веб-сайт. URL : https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693 (дата звернення: 02.04.2026).

References

1. Sevastianov P., Klimushev V., Klimusheva H. Vplyv shtuchnoho intelektu na suchasni psykholohichni doslidzhennia: perspektyvy ta mozhlyvosti tsyfrovoi psykholohii [The Impact of Artificial Intelligence on Modern Psychological Research: Prospects and Opportunities of Digital Psychology]. Perspektyvy ta innovatsii nauky. Seriia «Pedahohika», Seriia «Psykholohiia», Seriia «Medytsyna», 4(38). 2024. s. 1025-1036.
2. Osadchyi O. Vykorystannia shtuchnoho intelektu v diahnostytsi psykholohichnoho stanu [The Use of Artificial Intelligence in the Diagnosis of Psychological State]. Informatsiini tekhnolohii ta suspilstvo. 2023. №1 (7). S. 59-65.
3. Melnyk M., Malynoshevska A., Androsovych K. Heneratyvnyi shtuchnyi intelekt u psykholohii: naslidky ta rekomendatsii dlia nauky i praktyky [Generative Artificial Intelligence in Psychology: Implications and Recommendations for Science and Practice]. Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia. 2024. №5 (103). S. 188-206.
4. Stoliarchuk O.A., Prorok N.V. Vykorystannia shtuchnoho intelektu u profesiinomu navchanni maibutnikh psykholohiv [The Use of Artificial Intelligence in the Professional Training of Future Psychologists]. Psykholohichni studii. 2024. №2. S. 114-120.
5. Fedorchenko N.V., Beznos K.O. Pravo patsiientiv na informovanu dobrovilnu zghodu pry nadanni psykhiatrychnoi dopomohy z vykorystanniam system shtuchnoho intelektu [The Right of Patients to Informed Voluntary Consent in the Provision of Psychiatric Care Using Artificial Intelligence Systems]. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia : Pravo. 2024. Vyp. 86, t. 2. S. 234-241. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/320321/310904 (data zvernennia: 25.03.2026).
6. The EU Artificial Intelligence Act Up-to-date developments and analyses of the EU AI Act : veb-sait. URL: https://artificialintelligenceact.eu/ (data zvernennia: 25.03.2026).
7. Annex III: High-Risk AI Systems Referred to in Article 6(2) URL: https://artificialintelligenceact.eu/annex/3/ (data zvernennia: 21.03.2026).
8. Pro zakhyst personalnykh danykh : Zakon Ukrainy vid 01.06.2010 № 2297-IV [On the Protection of Personal Data: Law of Ukraine]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17 (data zvernennia: 21.03.2026)
9. Pro avtorske pravo i sumizhni prava : Zakon Ukrainy vid 01.12.2022 № 2811-IX [On Copyright and Related Rights: Law of Ukraine]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text (data zvernennia: 21.03.2026)
10. Dobrovilnyi kodeks povedinky z etychnoho ta vidpovidalnoho vykorystannia shtuchnoho intelektu [Voluntary Code of Conduct on the Ethical and Responsible Use of Artificial Intelligence] : veb-sait. URL : https://storage.thedigital.gov.ua/files/3/73/1bbeacc736a29e2f8a749ef9c90d4734.pdf (data zvernennia: 22.03.2026).
11. Floridi L., Cowls J. A Unified Framework of Five Principles for AI in Society URL : https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3831321 (data zvernennia: 02.04.2026).
12. Fulmer, R., Joerin, A., Gentile, B., Lakerink, L., Rauws, M. Using psychological artificial intelligence (Tess) to relieve symptoms of depression and anxiety: Randomized controlled trial. JMIR Mental Health 2018;5(4), e64. URL : https://doi.org/10.2196/mental.9782 (data zvernennia: 01.04.2026).
13. Wachter S., Mittelstadt B. A Right to Reasonable Inferences: Re-thinking Data Protection Law in the Age of AI. URL : https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3248829 (data zvernennia: 28.03.2026).
14. Jobin A., Ienca M., Vayena E. The Global Landscape of AI Ethics Guidelines. URL : https://www.nature.com/articles/s42256-019-0088-2 (data zvernennia: 28.03.2026).
15. Binns R. Fairness in Machine Learning: Lessons from Political Philosophy. URL:https://www.researchgate.net/publication/321745548_Fairness_in_Machine_Learning_Lessons_from_Political_Philosophy (data zvernennia: 01.04.2026).
16. Ethics guidelines for trustworthy AI : veb-sait. URL : https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai (data zvernennia: 02.04.2026).
17. 17. Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct : veb-sait. URL : https://www.apa.org/ethics/code (data zvernennia: 02.04.2025).
18. Guidance for generative AI in education and research : veb-sait. URL : https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693 (data zvernennia: 02.04.2026).

Надійшла до редакції / Received: 7.04.2026 Схвалено до друку / Accepted: 12.05.2026
Опубліковано / Published: 7.06.2026